

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

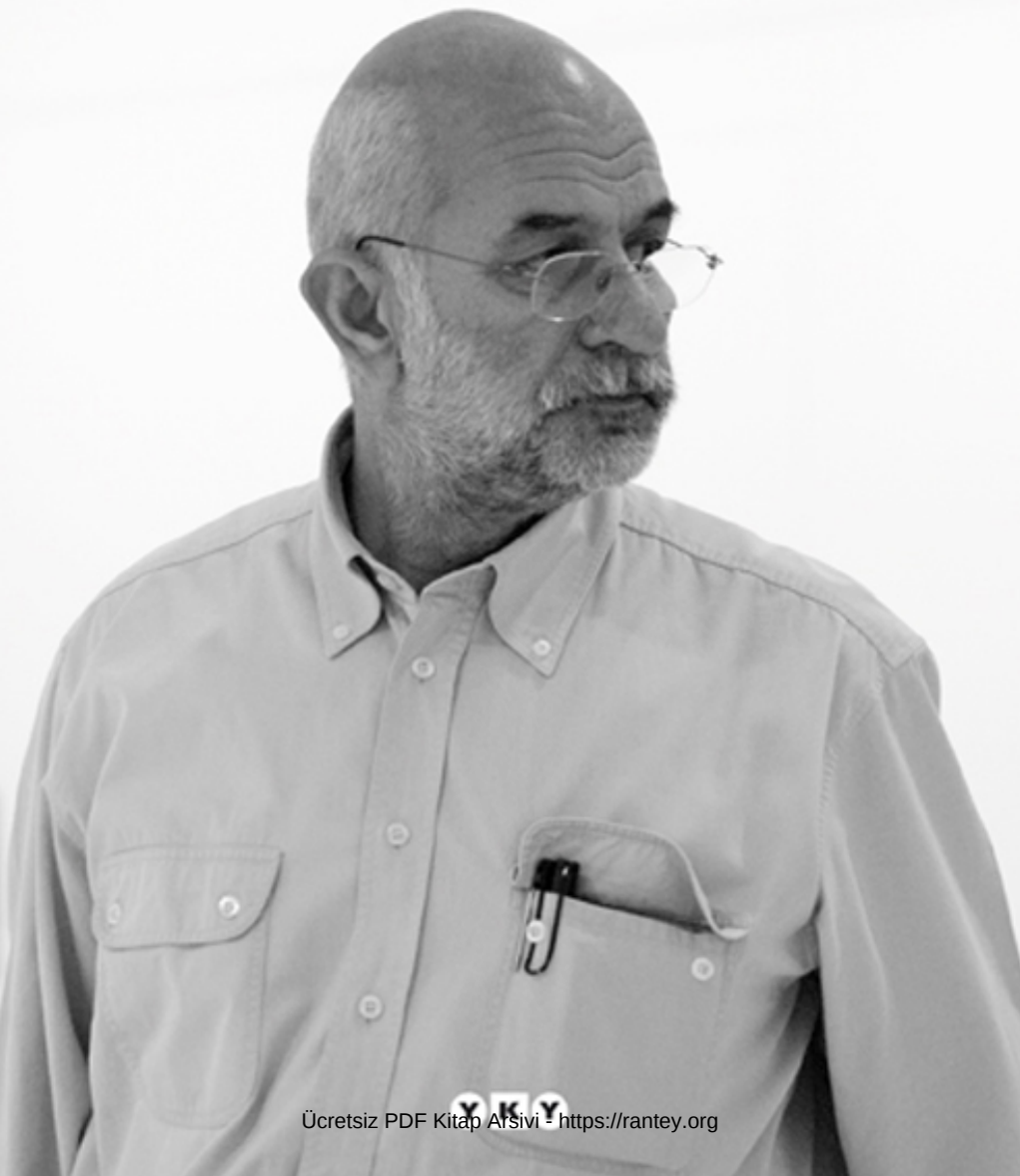
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Samih Rifat

Çocuğu Anlat Bana

BÜTÜN ŞİİRLERİ

YKY

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

ÇOCUĞU ANLAT BANA

Bütün Şiirleri

Samih Rifat (1945, Ankara - 2007, İstanbul) Saint-Benoît Lise-si'ni ve İTÜ Mimarlık Fakültesi'ni bitirdi. Üniversite yılların-dan başlayarak çeviriye yöneldi; ilk çevirilerini 80'li yıllarda *Yazko Çeviri* dergisinde yayımladı. René Char, Jacques Prévert, André Verdet, Jean Follain, Paul Valéry, Kavafis, Le Corbusier gibi ozan/yazar'lardan çeviriler yaptı. Yine üniversite yılların-da fotoğrafçılıkla ilgilendi. 80'li yıllardan başlayarak çeşitli dergilerde, yazdığı yazılara eşlik eden fotoğraflar yayımladı; belgesel filmler çekti. Pek çok önemli serginin küratörlüğünü ve danışmanlığını üstlendi.

Yapıtları:

Herakleitos, Bir Kapalı Söz Ustasıyla Buluşma Denemesi, YKY, 1998; *Ada*, Sel Yayıncılık, 2002; *Akla Kara Arası*, YKY, 2002.

Çevirileri:

Mimarlık Öğrencileriyle Söyleşi, Le Corbusier, YKY, 1993; *Altın Yağmur*, Mabeyinci Pavlos, Adam Yayınları, 1997; *Adriana Mater*, Amin Maalouf, YKY, 2006; *Uzaktan Aşk*, Amin Maalouf, YKY, 2002; *Yolların Başlangıcı*, Amin Maalouf, YKY, 2004; *Yüzcüncü Ad*, Baldassare'nin Yolculuğu, Amin Maalouf, YKY, 2000; *Ursule Mirouet*, Honoré de Balzac, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2007; *Üç Öykü*, Gustave Flaubert, Can Yayınları, 2007; *Saf Bir Yürek*, *Üç Öykü I*, Gustave Flaubert, Can Yayınları, 2005; *Konuksever Aziz Julien Söylencesi*, *Üç Öykü II*, G. Flaubert, Can Yayınları, 2005; *Kriton ya da Görev Üstüne*, Platon, Can Yayınları, 2005; *Mutlak Peşinde*, Honoré de Balzac, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2005; *Louis Lambert*, Honoré de Balzac, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2004; *Tramvay*, Claude Simon, YKY, 2003; *Ezgiler Ezgisi, Neşideler Neşidesi*, Okuyan Us Yayın, 2002, Can Yayınları, 2008; *Modeste Mignon*, Honoré de Balzac, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2006; *Bilmeceler (Kehanetler)*, Leonardo da Vinci, Sel Yayıncılık, 2001; *Gece Yazı*, YKY, 1994; *Sokrates'in Savunması*, Platon, Koç Kültür Sanat, 2002; *Ne Var Ne Yok, Beş Film Ayrımında Bir Günün Öyküsü (Ve Yetişin)*, Vladimir Mayakovski, Sel Yayıncılık, 2000; *Japon Yelpazeleri İçin Yüz Tümcce*, Paul Claudel, YKY, 1999; *San Marco'nun Betimi*, Michel Butor, YKY, 1999; *Yaramaz Çocuklara Masallar*, Jacques Prévert, YKY, 1995; *Kapadokya Kaya Kiliselerinde Üç Gün*, Yorgo Seferis, YKY, 1997; *Sanat Her Zaman Yalan Söylemez mi?*, Konstantinos Kavafis, YKY, 1993; *Çok Eski Bir Günbatımı Osmanlı Öncesi İstanbul'undan Seçme Şiirler*, Adam Yayınları, 1999; *Abidin Dino ya da Kanatlanan El*, Jean Pierre Deleage, YKY, 2007; *Ayasofya'nın Betimi*, Mabeyinci Pavlos, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü, 2010.

*Samih Rifat'ın
YKY'deki kitapları:*

Herakleitos - Bir Kapalı Söz Ustasıyla Buluşma Denemesi (1998)
Akla Kara Arası (2002)
Çocuğu Anlat Bana - Bütün Şiirleri (2010)

SAMİH RİFAT

Çocuğu Anlat Bana

Bütün Şiirleri

İSTANBUL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Yapı Kredi Yayınları - 3042
Şiir - 271

Çocuğu Anlat Bana - Bütün Şiirleri / Samih Rifat

Kitap editörü: Orçun Türkay
Düzelti: Filiz Özkan

Kapak tasarımı: Nahide Dikel

Baskı: Pasifik Ofset
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1
Baha İş Merkezi A Blok Haramidere - Avcılar / İstanbul

1. baskı: İstanbul, Ocak 2010
ISBN 978-975-08-1725-0

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2009
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Yapı Kredi Kültür Merkezi
İstiklal Caddesi No. 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

İçindekiler

Troya Benim Biraz

- 9 • I
- 10 • II
- 11 • III
- 12 • IV
- 13 • V
- 14 • VI
- 15 • VII
- 16 • VIII
- 17 • IX
- 18 • X
- 19 • XI
- 20 • XII
- 21 • XIII
- 22 • XIV
- 23 • XV

Parçalı

- 27 • Güz
- 28 • Çevrim
- 29 • Çalgı
- 30 • Düş
- 31 • Yazı
- 32 • Pergamon
- 33 • Tekke
- 34 • Kum
- 35 • Gece
- 36 • Küçük Kentler

- 37 • Dipsiz
- 38 • Kitabın
- 39 • İpek
- 40 • Ten
- 41 • Kalem
- 42 • Fotoğraf
- 43 • Kıyıda
- 44 • Köpek
- 45 • Gümüşlük
- 46 • Kadeh
- 47 • Gül
- 48 • Taşlar
- 49 • Bilici
- 50 • Akşam
- 51 • Khorama
- 52 • Gölgele
- 53 • Bahçe
- 54 • Mustafa Celalettin
- 55 • Savaşçı
- 56 • Boğa
- 57 • Kadın
- 58 • Ulak
- 59 • Benzeşim
- 60 • Uyku
- 61 • Son Kehanet
- 62 • Yalı
- 63 • Eldiven
- 64 • Kral

- 65 • Kar
- 66 • Yokuş
- 67 • Bahçede
- 68 • Şiir
- 69 • Taş
- 70 • Kalıt
- 71 • Akşam

73 • Üçer

Kovuktakiler

- 89 • I. Yemliha
- 90 • II. Mekselina
- 91 • III. Meslina
- 92 • IV. Mernuş
- 93 • V. Tebernuş
- 94 • VI. Saznuş
- 95 • VII. Kafettatayuş
- 96 • VIII. Kıtmir

TROYA BENİM BİRAZ

Ubi fugit...

I

Çocuğu anlat bana. Yıkıntıların ortasında bir taşa oturmuş, yüksek sesle elindeki kitabı okuyan çocuğu. Çepeçevre dizilmiş dinliyor ötekiler, duyarlar mı bilinmez, o en eski, en saf, en hoyrat öyküyü. Hava sıcak, bunaltıcı, toz ve zaman kokuyor toprak. Belden yukarısı çıplak, kolları ince, saçları savruk, kocaman bir taşı kaldırır gibi kolayca başının üstünde –bir taş ki bugünün insanlarından üçü gelse kıpırdatamaz yerinden– okuyor çocuk: *Menin aeide thea...*

II

Öfkesini söyle Tanrıça, Peleoğlu Akhilleus'un... Ova bir eskizaman denizi gibi yayılıyor önümde, toprak çizik çizik, buğdaylar altın. Tepeyse ot baştan başa. Taş, kum, kerpiç, mermer, birlikte savruluyor harmanında uğursuz yıldızın. Karşıda Tenedos, arkamda İda, rüzgarların dövdüğü İlion'dan Ege'ye akan bulutlar. Okudukça toza bulanıyor ellerim. Bulutlar uzak.

III

Kuleyi görür görmez tanıdım: bildik bir yüzün çizgileri seçiliyordu sıralı taş örgüsünde. Tam söylendiği gibiydi: sarp, yüksek. Tepesinden aşağı atılan bir çocuğu öldürecek kadar yüksek. Eteğine doğru yürüdüm yavaşça, kara kalkanımı köşesine yasladım, alçak bir taşa oturdum yakıcı güneşte. Sağımda dört kırık dikit: yanıtız dört soru. Solumda eski bir yolun eğri büğrü taşları. Dilimin ucunda başı sonu eksik bir dize: *...kapıdan ve hisardan öteye geçersen, önce Poulydamas ayıplar beni...* Unutmuşum: Poulydamas kim, kapı nerede? Ya biz! Hiç gelmeyecek birini mi bekliyoruz şu cam sessizlikte?

IV

Tuncu anlat bana. Madem onunla biçilir ekin ve yaşam.
Dokuz kısım bakır, bir kısım kalay. Kılıcı, kargıyı, orağı anlat.
Kapılardan uzakta, ovada gün kavuşurken üstümüze, akşam
yıldızı gibi parlar ya uzaktan. Kim çıkarır topraktan, kim ateşe
sürer, kim döver? Üstündeki o gümüş kakma kimin işi? Kime
öğretmiş ölümsüz sanatını topal?
Kızıldan yeşile dönen bir bakış gibi saklarım içimde.

V

Çocuk tolgadan korkmuş. Ürkümüş olmalı tuncun gözalıcı parıltısından, yelde savrulan at kılı sorguçtan. Dönüp anasına sarılmış, ak göğsüne gömmüş yüzünü. Oğün bugün anasına sarılıyor, yüzünü göğsüne gömüyor. Tolgaysa büyüyor durmadan; bir tarihöncesi hayvanı gibi dönüp yükseliyor kulelere, bölük pörçük anımsanan bir düşte. Hep ürkeceğiz ondan yanıp yalazlandıkça güneşte, üç kara boynuz gibi uzadıkça yanak ve burun siperleri, savruldukça rüzgarda kapkara kılları tepeliğin. Dönüp anamıza sarılacağız – ya da başka bir kadına, ne değişir! Kişneyecek yiğit babamız bir masal devi gibi gökte. Sonra çıkaracak tolgasını ve insan sesiyle konuşacak: *“Verdiğim tohumu ektin mi? Annene iyi bak! Yaşlanıyor musun sen de? Masam, kahve fincanım, kalemim kağıdım, yerli yerinde mi her şey? Ya bahçe, sokak, iskele... Nasıl göreceğim geldi bilsen!”*

VI

Kimi bilginlere bakılırsa yaman bir deprem yıkmuş Troya'yı. Yalanmış Akhaların kenti hileyle aldığı. Üstelik onlar da korkmuş olmalı ki kükreyip sallanan topraktan, tahta bir at yapmışlar Yeri Sarsan'a sunu: *Odysseus'la Epeios'un işi*. Yatıştırmak içinmiş, dediklerine bakılırsa, tanrının öfkesini. VI b katında, güney burcunun köşesinde açıkça görülüyor depremin çatlağı. Korkunç bir homurtu, bir çığlık yükseliyor aralığından. Ortalık toz duman. Köpekler uluyor, duvarlar gidip gidip geliyor, tepemize dökülüyor ağaç, siva, kerpiç, geren. Kılıçlarımıza sarıldık önce korkudan. İlk ezilen Deiphobos oldu sanırım divanhanede, çatıdan kayan büyük kirişin altında. Yukarı sarayda otuz kişi göçük altında kalmış diyorlar; en yiğitleri sayıyorlar aralarında. Bebeler ağlaşıyor, kadınlar çığlık çığlığa. Ovaya kaçtık sonunda kapılardan, sağ kalanlar, soluksuz, yorgun. Doğru düşmanın kucağına!.. Onlar da korkmuştu; toprağın derinliklerinden gelen homurtu dinmemişti daha. Kalakaldık, uzun uzun bakiştık karanlıkta. Sonra kolumuz kanadımız kırık, teslim olduk. Tutsaklığımız o gece başladı; o gece dağlarda yanan ateşlerle duyuruldu her yana Kutsal İlion'un talanı. Bugün yalnızca durağan bir iz, kaymış bir duvar, bir derz şaşması olsa olsa. Elimizi uzattığım, usulca dokunduğum, hiç geçmeyen, gölgeli bir zaman yarığında.

VII

Altını İla tabakasını saran büyük duvarın dibinde bulmuş Alman. Hemen işçileri savıp uzaklaştırmış, sonra da karısının yardımıyla toprağı bıçakla kazıp gömüyü çıkartmış. Kadın, şalına sarıp kulübeye götürüyormuş bulduklarını: Takılar, şeritler, küçük mücevherler, irili ufaklı kap kacak, kupalar, silahlar, yanıp bükülmüş bir kazan. Bir resim var o zamandan: Sophia'nın alnında altın çatki, boynunda ağır bir gerdanlık, kulağında küpeler. Kara kaşlı, duru yüzlü. Başka bir zaman kadar güzel! Bir parıltı ki gece düşlerime girer. Babam öldüğünde yüzüne altın bir maske örttüler. Alevden bakışlarla girdi mezara. Annem altından korkar. Kemer, küpe, bilezik, beşibiryerde. Yalnızca uğursuzluk getirir ona göre. Bense daha çok geceleri bakarım altına, gizlice. Şavkı içimi ısıtır, sarısı gözümü yakar. Oğlumun Sparta'dan getirdiği kadının saçlarına bu yüzden vuruldum; kokusu ilk günkü gibi içimde. Altın! Halayıkların bileğine doladığım zincir, Kybele rahibinin erkekliğine çaldığı hançer, Hekabe'nin harmaniyesini kavuşturan iğne, akşam buğdaylarının alevi çocukların yüzünde. Hepsi altındı ve kara bir kovuğa tıklıyor şimdi, büyük surun dibinde. Kıyıcı Neoptolemos işlemeli tuncu saplarken böğrüme, sonra, çok sonra, o düş taciri Alman'ın toz toprak içinde bulacağı, hiç benim olmamış define.

VIII

“Troyalı kadınların güzel örtülerini yıkadığı yunağın önünden geçtiler koşarak...” Kadınlar gitmiş, taşları görünmüyor yunağın. Biri sıcak biri soğuk iki pınar, çoktan kurumuş. Yalnızca bir anı kalmış, silik bir imge, sözün kehribarında. Bir de kazıcıların yeni ortaya çıkardığı, geç dönemlerden bir iki kalıntı: Taş havuz izleri, uzun bir oyuk kayanın içinde, besbelli bir su yolu, yunaklar. Romalılar, tanrısız Skamandros’un pınarlarını akıtmış olmalı buradan – şiirde söylendiği gibi. Bizse, sahipsiz anıları akıtmayı deneyebiliriz aynı yataktan. Seçilmeyeni, elle tutulmazı, anlatılmazı taşırayabiliriz zamanın havuzuna. En beyaz örtüyü sözün çimenine sereriz, güneşe. Troyalı kadınlarsa daha aşağıda, Tevfikiye’ye doğru pamuk toplamada. Traktör gelip onları toplayana dek, akşamla.

IX

Paçavralara büründük, dilenci kılığında girdik kente. Sırtımda yırtık bir harmaniye, yüzümde çamur karası, elimde kaba sopa, toprak çanak. Kim tanır şanlı kralı bu kılıkta: “Merhamet!.. Yoksula bir sadaka... Athena bağışlasın, yengiler versin size!” Yukarı kente yürüdük yakara dilene. Tapınaktaydı aradığımız. O hepimizin aradığı, kandil ışığında geceleri, kitaplarda, kadınların kasıklarında, çocukların bakışlarında, uçsuz bucaksız denizde, martının çılgılığında. Bir işaret, göklerin ya da toprağın gönderdiği bir imge. Anlam ve güç veren put. Bir yaz akşamı düşürmüş Zeus Ate’nin konağı tepeye – sonradan İlion’un kurulacağı uğursuz tepe. “*Palladion durdukça, alınmaz bu kent!*” Alınır oysa, biliyoruz. Her şeyi alır ve yok eder Zaman. Kenti, insanları –kral bile olsa–, gökten düşmüş putları. Geriye yalnızca ölümler, ölü kentler, ölü şiirler, ölü dilenciler kalır.

X

İki fotoğraf çekmişim yıllar önce. Birinde annemle babam, Athena tapınağından düşme büyük bir mermerin önünden bana bakıyorlar – Güney’den dönerken uğramış olmalıyız kutsal kente. Sonra biraz ötede annem, ot bürümüş tepecikler arasında yalnız, genç, incecik. İlion kadar uzak şimdi o iki fotoğraf. O gün, Aias’la Hektor’un dövüştüğü gün kadar eski. İki ordu karşılıklı saf tutmuştu; bense gerilerdeydim, iyi göremiyordum dövüşenleri. Bir kargı seçiyordum arada bir savaşçıların başları üstünden uçan. Sonra güçlü ellerin kaldırıp savurduğu bir kaya, güneşte parlayan bir kılıç. Tuhaf sesler geliyor kalabalığın uğultusunu delen. Sıradan bir gündü oysa. Sıcak, dingin. Ulu meşenin tepesine iki alıcıkuş kondu. Hafif bir yel esiyordu kente ovoidan. Başaklar güneşte tarazlanıyordu. Yenişememişler söylendiğine göre, akşam kavuşunca ayrılmışlar, armağanlar vermişler birbirlerine. Annem bizden ayrılıp yürümüş olmalı sonra, örenler arası bir patikadan – ikinci fotoğrafı orada çekmişim. Sonra? Sonrasını bilmiyorum. Nasıl geldik buralara, babamı nerede yitirdik? Nerede kaldı annemin o günkü güzelliği? Ya şu boş tolganın içinden bakan iki göz, kimin gözleri?

XI

Ağır, çok ağır bir kargıydı. Yalnızca Akhilleus tartıp savurabiliyordu ve Patroklos, yoldaşının tanrı işi pusatlarını kuşanıp kavgaya katıldığında bir onu almamıştı yanına; şanlı yiğitten başka kimse taşıyamazdı çünkü Pelion dağının kayınından yapılma bu ağır kargıyı. Bu yüzden çadırda kaldı; Hektor'un ya da başka birinin eline geçmedi Patroklos tozlar içine yuvarlanıp can verdiğinde. Zamanı gelip Akhilleus Hades'e indiğinde, Paris ya da Apollon Batı kapılarının orada kanatlı bir okla onu ölüme yolladığında, kargı da ilk kez yere düştü. Sonra düştüğü yerde kaldı bir süre; Troyalılar alıp götürmeye niyetlenmediler, belki de korktular bu ölçüsüz ölüm aracından. Sonunda iki Akhalı er, söylene söylene taşıdılar iki ucundan sırtlarına vurup koca karınlı gemilerin yanına; götürüp bir köşeye attılar. Yiğidin silahları için Odysseus'la Aias kapıştığında, bu gereksiz ağırlığı kimse istememiş olmalı: taşıyıp caka satamayacağı bir kargıyı kim ne yapsın! Unutuldu gitti. Bir köşede çürüdü belki, kurt yürüdü bedenine. Ucundaki tuncu çıkarıp okkayla satmış, gövdesini de odun niyetine ocakta yakmış olabilir sonunda bir köylü. Ya da ne olduğu unutulup bir çadıra direk, bir arabaya ok yapılmış olabilir. Kargı, keser ya da kalem, böyledir işte. Usta elde dağları deviren, sıradan kişiye ağır, hantal, kullanışsız gelebilir.

XII

Arabaları söylüyordu ozan. Tozu toprağa katıp gelir ya ovadan! Önde dört at, arkada bir savaşçı, bir seyis. Zırh, tolga, aynalı koşum, kalkan. Burgaca tutulmuş yaprak gibi uçuşur havada at kılı sorguç. Kavga onlarla başlar, onlarla kıvam tutar. “*Şu öndeki Hektor’un arabası, ovada akşam yıldızı gibi parlayan. Sağ baştaki de Aineias’ınki olmalı!..*” Bir gökgürültüsü ki sorma, en korkusuz yüreği dondurur, ekini yatırıp dağıtan yel gibi dağıtır safları. Dönüşte kanlı soykalar yüklüdür kimine. Kimi boş döner kavgadan, adsız ölülerini ovaya saçar gelir. Atlar ahıra, arabalar arabalığa çekilir, bir zaman için durulur fırtına. Sonra başka arabalar görünür sokakta: sebze, sucu, talika, fayton. Sarı çekçek çocukları okula götürür getirir. Kağnılar geçer dağ yollarından. Hurda cipler, teneke yığını otobüsler. Homurtusu gece uykumu böler. Önde dört at, arkada bir savaşçı, bir seyis. Kamçılar havayı, atlar kuş olur uçar.

Şimdi bir sessizlik yapraklanıyor yerinde. Ne nal sesi, ne ıslık, ne nara! Savaşçı gitmiş, kargıyı kalkanı toplamış yarenler ve seyis çoktan bağlamış atları gecenin ahırına. Yalnızca tunç poyralı bir teker dönüyor uzaklarda bir yerde, boşlukta, kavuşturmak için günü akşama, doğumu ölüme, yazı kışa. Nasıl da hızla!

XIII

Ayvacak pazarında rasladım: tezgahlar, tenteler, karpuz yığınları arasında bir duvar dibine oturmuş bakla falı açıyordu. Yaşlanmıştı; yine de tanıdım, ürkek bakışlarından, gözüne düşen kırçıl perçemden, ince kemerli burnundan. Yanaştım, önünde durdum, adını fısıldadım: “K...” Korkarak yüzüme baktı. “O uğursuz adı ağzına alma,” dedi. “Ben değilim, hiç olmadım!...” Sonra durdu, onu tanıdığımı anladı: “Orada mıydın sen de?” diye sordu alçak sesle. “Kimlerdendin? Nasıl kurtuldun o cehennemden?..” Kendi halinde bir yolcu olduğumu söyledim ve şanlı günlerinde onun kentine de uğradığımı: “Savaştan birkaç yıl önce, Batı kapılarında, öbür Priamos kızları arasında...” İçini çekti, uzun süre sustu; sonra duyulur duyulmaz bir sesle konuştu: “Kentin talanından çok sonra döndüm buralara. Hamamda kıyılan kralla birlikte öldü gitti sandı herkes. Ama ölmedim, kaçtım. Sonra da sıra mı tuttu ne! Kayalık Argos’tan buraya yol uzun, çok uzun. Çok şey geldi başıma. Bu bebeyi (sıkıca kundaklanmış bir çocuk vardı yanibaşında, yerde) yolda peydahladım. Babası güzel çocuktuk ama ipsiz sapsız, yalancı; bir kış günü ikimizi de bırakıp kaçtı. Hisarlık’ta duramadım, baştan aşağı yanmış yakılmıştı. Açlık ve korku! Yakınlarda bir köye sığındım, sonra bir başkasına. Birileri tanıdı hep; adım uğursuza çıkmış, hiçbir yerde kalamadım. Ama buralardan da gidemedim. Böyle yaşıyorum şimdi, çarşı pazar dolaşıp fal bakıyorum. Gerçi kimse bilmek istemiyor olacakları, duymak istediğini bekliyor herkes. Boşuna yalamış gözlerimi yılan; boşuna tükürmüş ağzıma tanrı. Biliyorum, bu çocuk da dertler açacak başıma. Elini kana bulayacak, damlara düşecek. Götürüp dağa bıraksam dayısı gibi, kıyamıyorum.” Ellerini başının arkasına götürüp yemenisinin düğümünü yokladı; pörsümüş göğsünün üstünde altınlar şavkıdı... Anlamadığım bir dilde bir iki şey daha söyledi sonra. Fal baktırmak için birileri yanaştı, çekildim. Arkama bakmadan yürüyüp uzaklaştım. Kral kızı geride kaldı. Karpuzcular, üzümcüler, sepetçiler arasında. Tezgahların, yolların, denizlerin, kekik ve tarçın kokan günlerin gerisinde. Uzansam dokunacaktım.

XIV

Gece keşfe çıktıklarında, tek başına –çaşıtlık için besbelli– ovadan gemilere doğru geldiğini görüp yakalamışlar. Canını almayacaklarını söylemişler önce; ama istediklerini öğrendikten sonra yalvarıp yakarmasına bakmayıp öldürmüşler. Diomedes kılıcıyla vurmuş boynuna; başı düşmüş, toza toprağa karışmış. Sırtındaki kurt postunu, sansar derisi tolgasını, kıvrık yayını, kargısını almışlar. Odysseus tutup havaya kaldırmış onları, Athena'ya adanmış, sonra götürüp bir ılgın ağacına asmış. Bir de nişan koymuşlar ağacın tepesine, dönüşte, tez giden gecede kolayca bulunsun diye. Ve iki kral, silahlarla kara kanlar içinden sessizce geçip uğursuz işlerine yürüdüğünde, ozanın “biçimsiz” dediği Dolon'un dirisinden de çirkin ölüsü orada kalmış. Ağaca asılı soykalar da, Diomedes'le İthakalı dönüşte durup onları alana dek yıldızların esintisiiyle usulca sallanmış durmuş.

Tam o sırada geçmiş olmalıyım oradan. Pencereden amaçsızca karanlığa bakıyordum; minibüsün ışıkları ovadan Kumkale'ye giden toprak yolu aydınlatıyor, cızırtılı sesler geliyordu şoförün ara sıra karıştırdığı radyodan. Yol uzadıkça uzuyor, o gün kavgada can vermiş, bedenleri kurda kuşa yem olmuş Akhalarla Troyalıların erinçsiz gölgeleri iki yanımızdan akıyordu. Evimi düşünüyordum, kızımı, uzaklardaki karımı. Sonra ansızın bir ağaç gördüm dönemeçte; farların titrek ışığında. Sanırım bir ılgın ağacıydı; dallarına kanlı soykalar asmıştı gece. Bir an göründü, bana çok uzun gelen bir an, sonra yanımızdan kayıp kayboldu karanlıkta. Tıpkı *K* bölümünün 314 - 455 numaralı dizeleri arasında –yalnız orada– kısacık bir süre görünüp sonra sonsuza dek kaybolduğu gibi Eumedesoğlu Dolon'un.

XV

İki kardeş anlaşmazlığa düşmüş dönüş zamanı geldiğinde. Sarı Menelaos hemen gidelim demiş, elverişli rüzgarı kaçırmadan gidelim! Erler başbuğu Agamemnon Athena'ya kurbanlar sunmadan dönmek istememiş. Sonradan Troyalıların yanını tuttu o, diye üstelemiş Sparta Kralı; puhu gözlü tanrıçanın onurlandırılmasına karşı çıkmış. Tartışmışlar, biraz da kırgın ayrılmışlar. *"Bir daha birbirlerini görmeyeceklerdi"* diyor Robert Graves, *Yunan Mitosları'nın Dönüşler* bölümünde. Okurken ürpertiyor beni bu tümce, bu sonradan açılmış fal: *"Bir daha birbirlerini görmeyeceklerdi!"*. Babamla, annemle, Turgut'la ya da Balıkçı Nejat'la birbirimizi bir daha görmeyeceğimiz gibi mi yoksa.

PARÇALI

GÜZ

Bizim miydi sevişmek, yağmurla yaprak
Benzeri düşmek, zamanı döne döne,
Delişmen kuşlarımı saldım üstüne,
Ben burda sen ötede, sayısız, çıplak.

Kalktım, açtkı pencere, ardında güz
Dilsiz taşlar savurdum ürperen yele
Aydınlığı kınından sıyrın ele
Dokundum, sıcak, gizlice öptüğümüz.

ÇEVİRİM

Çocuk, kadının boynuna uzanıp kalmış. Kadın, gözleri kapalı, sırları dökülmüş bir aynaya bakıyor sessizce. Aynada zayıf uzun bir adam, güllere uzanıyor sargılı elleriyle. Çocuk uyuyor. Düşünde bakır bir para uzatıyor yüzünü görmediği dilenciye. Raflara dizilmiş fotoğraflardan ulu ırmağı akıyor gecenin. Bense en kuytu köşeme çekilmişim. İçimde yapraklanan bir boşluğa uzanıyorum, uzanamıyorum.

ÇALGI

Ezgilerin darası
yarım güneş yarım ay
yazın kamburu tohum
boşa gerilmiş yay

değdikçe ürperir
alçak dallara başım
sese dönüşür el
bir ıştır bir söner

ürperir kara abanoz
sedef fildişi pelesenk
salınır üçü yağmur
üçü güneş tel.

DÜŞ

Avucumda hiç tanımadığım bir çiçek açmış. Yemek yiyormuşuz. Yeni birileri taşınmış karşıki eve. Ölüyü arka bahçede yakmışlar. Kapı çalınmış, kimse yokmuş sahanlıkta. Boş, bomboş sahanlıkta.

YAZI

Tanıdık bir deniz saklanıyor duvarın dökük sıvasında. Tam karşısına, zeytinin dibine oturmuşum, elimde fırdöndü kalem, kapalı sözcükler yazıyorum bir susup bir konuşan deftere. Verdiğim sözle dağ güneşe dönüyor yüzünü, köyün kaldıracında bulut ansızın dişil bir imge. Yakarmak boşuna. Biliyorum, azıcık direnmeyle yatağına dönebilir düşlerimin sevinci. Her şey durulabilir. Başlangıçların esrik yelkeni yeniden şişebilir el değmemiş mavilikte.

PERGAMON

Yamaca vurduk. İki yanımız çalı, kum, taş, yıkıntı duvar.
Tanıdık bir duruşu yineliyor az ötede kılıcın emzirdiği mermer.
Kentin eteğinde yontular bekliyor, ateşten yıkımdan arta kalmış
gölgeli dullar. Yüzleri yok, elleri kırık. Tanımsız bir zamanda
suspis, kutsal örtülere sarılı akşamı sunuyorlar bize, uzakta
ovada çalan borular şarap rengi bir hüznün salarken yüreğimize.

Yamaca vurduk. İki yanımız gök, bulut, rüzgar. Yüzümüz
kan rengi akşama dönük. Tanıdık bir bakışı yineliyor ansızın
–bir yanılşamayı belki de– toprakta sabanın yavaşça kapanan
izi. Bir kuş uçuyor sağımızdan, bir resim soluyor köşesinde
durmaksızın. Beyaz günlük gözlü tanrıça, tunç kefelerde
tartıyor yazgımızın belleğini.

Yamaca vurduk. Denize sınır koyan o sözcüğü imliyor
bilmeden, rüzgarın önüne katıp götürdüğü martı. Buraların
çoğulu, kimsesizi.

TEKKE

Bir kapıyı aralamıştım. Uzun bir adam geldi elimden tuttu. İki dua arası oyuncak uçaklar asmış tavana, direkler dikmiş, dilmeler biçmiş. Yaban bir dil konuşuyor bildik sözcüklerle. Duvarların ardında kısık sesler, yapayalnız telin ucunda çıplak bir ampul: tek bugün izi.

Başoyuncu olabilirmiş, şimdiyse onarıyor yalnızca. Her havuz başında beklemiş biraz, nedensiz, sonuçsuz. Kesme cam lambalar, sedirler, elyazmaları, halılar yığmış odaya. Zaman, eski bir saat resminde durmuş.

KUM

Kızıl astarlı paltoyu açık tutuyor adam. Öfkeli boynuzların çarmıhıyla ölçüştürüyor ellerini. Altın ışığa dokunma. Ezgiyi duyabilirsin ansızın. Mintanın, şalvarın taş kesilebilir. Biri bakıyor karşıdan, gözleri kum, havada şapkayı tutan kara derili kadına. Kadın susuyor, elleri kum. Adam paltoyu sırtına geçiriyor, sonra yitip gidiyor içinde. Kapılar akşama doğru kanatlanıyor. Akşam, bir gül atımı uzakta, beklemede.

GECE

Her Şey geceye kavuştuğunda boğulur penceremiz, dipte, ölümsüz yosunun çocukluğunda. Kılıç düŐer elinden İskender'in, çift baŐlı at bir yürür bir bakar. Hep başka biri geçer yoldan, her duvarda başka bir yüz, her avu ta başka bir resim.  ekeriz sayfamızı üstümüze. Sığ sedirlerde çalgılarla kadınlar sarmaŐ dolaŐ uyur.

KÜÇÜK KENTLER

Küçük kentlere sakladım kendimi. Dar, çamurlu yollara vurdum, eğri büğrü evlere, buruşmuş yüzlere baktım. Sabahın sarkacını dinledim siste. Düşündüm, sayıkladım. Bir vapur düdüğü arandım cebimde, eksik anahtarları saydım. Kimseye belli etmeden ağlamak için en iyisi pencere.

DİPSİZ

Hep ondan sorulur nedense korku,
uyku ve sonrası, saçılmış kömür,
kan rengi tarlalar, ağaç, yorgun su.

İkiz kardeşimiz oysa karanlık,
saçları bulut, elleri karınca,
akşamın ucunda bir dağ, tanıdık.

Yan yana koyar buğdayla yıldızı,
aşınmış gökte yiterken kırlangıç,
serin aynalardan doğar ikizi

ve eksilir şafakla o en saf ölü,
gümüş şamdanlardan ağar maviye
her zaman aç, o dipsiz sessizlik gölü.

KİTABIN

Kitabın sokağında
bir sarnıçla
yüzyüze

kediler
ele geçirmiş
gülüşünü kentin

soluksuz
bezgin
aklımda ağı

yüreğimde suç
yatağa bastırdım
kanayan elimi.

Zaman öfkeliydi.

İPEK

Sevmek mi gerek!
Ölürüz belki uysal
Sevinçli, sabırsız yine de
Döneriz çimene, kurak
Günlerinde masalın, uyurken
Atlar, gül, şehzade.

Görüneni doğrulamalı önce
Büyük törenleri, yapayalnızlığı,
Adım saymalı, gizlice dokumalı
Göğün ipeğini ki buruşmasın,
Eprimesin yaban ellerde.

TEN

Sözle değişir çakıl
bir bir tomurcuklanır

mevsimlerin çemberi
döner dalgınlıkla

bırakmaz tutmuş elimizi
ten ölümden öte.

KALEM

Ağlara takılıyor kalemin ucu
bir ilmek, bir ilmek daha
ürperiyorum birden. Ey dipsiz gece!

Dikene takılıyor kalemin ucu
pencerede bir ay, bir güneş,
evler evleri örtmüş bakınca.

Yosuna takılıyor kalemin ucu
gözlerim yanıyor, üşüyorum
izler silinmiş gitmiş, akşam alaca.

FOTOĞRAF

Eski bir evin bahçesinde çekilmiş
şu kitaplıktaki fotoğraf: yüzyıl başları
atalarımdan biri, asker
zayıf, bıyıklı, kırk yaşlarında
yanından karısı, annesi, kızı
ötede iki çocuk daha
donup kalmışlar uzakta,
olmayan bir geçmişten
bugüne uzanan yolun ucunda.
Kadın elini koymuş
küçük kızın omuzuna,
büyükanne bakışını kaçırmış
fotoğrafçıdan, suskun, sararmış,
çok zaman olmuş, yaşamıyorlar artık
ve ben, hiç tanımadıkları torun,
başla sona eşit uzaklıkta
bir noktada birlikteyim onlarla,
belki o fotoğrafın çekildiği günden
bile önce, daha olmamış gölgelerin cirit attığı
ıpıssız kitaplıkta.

KIYIDA

Deniz kıyısında oturuyor akşamları
hep bir deniz kıyısında otururdu akşamları
dalgaya, buluta, martıya bakıyor
açıktaki vapura, kediye rıhtımdaki
yüzler görüyor baktıkça, silik, resimsi,
yüzünü yokluyor eliyle, güneş ha battı
ha batacak, rüzgar durmuş, kıyı ıssız,
dilsiz bir kalabalık kalmış yalnız, eliyle
yüzü arasında, bitişik, uçtu uçacak.

KÖPEK

Küçük köpekle buluşmak için sokakta
bir adım geçti ışığı, sonra bir adım,
bir adım daha ve birden ıssızlığın
bembeyaz yüzünü gördü camda.

GÜMÜŞLÜK

Esrik kayığında bulutun
kum, rıhtım, gün ölüleri,
beyaz yalnızlığı susan ney,

bir çizgide durmuşuz
balık, güneş, sarıyaz,
dingin ağaçları biçen koy,

evler, dizboyu evler,
bir saman alevinde güleş
kirece, tuza dönüşen ay.

KADEH

Yazın terazisine asılmış,
zamanla ılık arasında duruyor falcı.
Elleri midyenin direğine kelepçeli
uzun bir ılıklıktan düşüyor yere,
soyarak düşünüyor.

Sen uyuyorsun ve köpeklerin aşamadığı o çizgi,
senin içinde, biliyorum,
varsın kırılsın diyorum sırça kadeh.
Ne gezer! Birden üstüme kapanıyor
altın kepengi rüzgarın.

GÜL

Her adımda başka bir diken batar gülüşüne,
her pencereden başka bir yaz savrulur.

Deniz, iskelede beklemişti hepimizi.
Yapraklar kadar dingin, yemişler kadar yorgun
kuytu barınağımızda.

Tek sözcükten türetmiş uzaklığını,
ele avuca sığmaz yolcu.

Ve birdenbire: Gül! Yürüdükçe tanıdığımız,
alevi ısıtmayan,
kanı üstümüzden dökülen.

TAŞLAR

Dudakların kıpırtısız sokağında,
gergin bir tamlama kuruyor
kediler ve yıldızlar üstüne.
Bir düşte ellerini açıp kapıyor.
Bakışları terli. Yitirdiği taşların
hepsi soğuk, pürüzsüz, ince belli.

BİLİCİ

Karanlıktan bir avuç aldı
 odaya döndü
 mühürlü alnında üç eksik hece
 toprak kedilere süründü eteğiyle
 kuşa buluta baktı
 ve masaya
 titrek, yağmuru dinmiş düzlük
 gibi uzayıp giden
 ötelere.

Karanlıktan bir avuç aldı
 odaya döndü
 ellerine baktı, çorak
 özürsüz, kekeme
 bir bahar dalı camda
 tanıdık bir yüz
 uyanması zordu, kitapsa uzakta
 çok uzakta
 kilidin ve sarkacın altında.

AKŞAM

Gün akşama kavuştuğunda
uzun altın iğneler batacak
denizin ipeksi tenine
kumda gölgemiz kuruyacak
üç yabancı gelip çalacak
kapımızı, ellerinde bereket
boynuzları, ayakları çıplak.

KHORAMA

Kovuğa girdik, ocak, post, kandil,
 taş ıslak, yağlı is
 örümcek gibi akmış duvardan
 gölgeler dipsiz,
 kızıl şarabı doldurduk önce testiden
 sonra oturduk, kimimiz sedire kimimiz yere
 kıpırdamadan durdu bir süre
 kutsal bir resimde
 sonra alçak sesle konuşmaya başladı
 Konyalı konuk keşiş,
 yoldan söz etti
 ovadan uçsuz bucaksız, altın buğdaydan,
 sonra kitaba geldi sıra
 Bakire, Haberci ya da Yahuda, bildik
 biraz değişik de olsa
 öyküler, bin kere dinlediğimiz,
 sanki yeni, ne tuhaf,
 önümüzde kara somun, pekmez ve yulaf, unuttuk
 hoyrat gölgelerini üşürürken üstümüze
 akşam, ıssızlığımızı
 ve düzlükten koyaklara dolan
 karanlığı.

Zeytindağı'nda unutulmaz bir yazdı:
 "Ben asmayım, sizlerse çubuk"
 –Bilinmeyeni kanıtlar mı yazı!–
 sözün yamacına bağdaş kurmuş
 keşiş, kayyum, yamak,
 dinledik sessizce:
 "Işık bir zaman daha aranızda olacak".
 Düşünce ak güvercin gibi ürkek,
 ele avuca sığmazdı.

GÖLGELER

Bir gülüşün ucundan
sarkıtıyor korkuyu,
saate bakıyor, lamba sönmüşse
geri dönmeli. Kim bilir!
Yıkılır belki duvar,
saçılır yıldızların köpüğü
bedenine ve bahçeye:
çiçek ve ter.

Aynı yolu yürüyor sessizce
aynı ezgiyi duyuyor, o taş
dokunuyor, su aksa, bulut geçse,
batıdan doğuya dönüyor gölgeler,
içinde kıpır kıpır
gölgeler.

BAHÇE

Diri otların kokusunu çekiyorum içime, evlerin bittiği yerde. Öğle güneşi göğün yanağına küçük gamzeler oyuyor. Zakkumları yüzüme bastırıyor rüzgar. Uyuşuk bir zamanda bir kurulup bir bozuluyor denge. Toprak sevinç taşıyor, ılık cilveli, kağıtla kalem hep sessiz davulların peşinde. Yaban bir iklime çekiliyorum yavaş yavaş, dala yaprağa benziyor ellerim.

Ağırlıkları atıyorum. Sevinci ve sessizliği kışneyen at bir körün peşine düşüyor dörtnala, beyaz çizgili yolda. Gün bizim ve onların. Taşın üstüne bıraktığım testi, ağaç, kuş, karışıyor birbirine. Gölge bize ve onlara benziyor. Bakıyorum, başka bir kök kalmış elimde. Yeni bulutlar bitiyor yerden. Yaban bir iklime çekiliyorum yavaş yavaş, taşa zeytine benziyor ellerim.

MUSTAFA CELALETİN

Çok uzaklarda doğdum ben, dedi adam, çifte su verilmiş ayın öncesiz ışığında. Kan ve barut kokuyordu toprak, ağaçlar tutuşmuştu. Kudurmuş gibi akıyordu yüzüp geçtiğim ırmak. Evimden çıktım ve kaçtım. Başka bir yurt aradım kendime. Bir aynanın içinden geçtim ve kendimi yine savaşa buldum. Bozkır alev almış, yanık ot, közlenmiş çalı, kapkara tütüyordu ova. Top seslerinden ürküp titriyor doru at dizlerimin arasında; lağımlar bir bir atılıyor. Kılıç şakırtısı, küfür, kurşun ıslığı, nara... "Paşa vuruldu!" diye bağırdılar bir ara. Orada, bir şarapnelin atış eğrisiyle kesiştiğim noktada. Yaramdan tanırsın beni. Üstünden kayıp düştüğüm eyerden, elimden bırakmadığım kılıçtan. "Oğlum önce sana, sonra Allah'a emanet!" diye yazmıştım ölürken padişaha. Tanırsın beni –kalabalıkta ya da yalnız– orada, atların ve tüfeklerin sessizliğe dönüştüğü yerde. Kim tanımaz! Ben ki sana bıraktım yoksul inancını ellerimin. Çıkmamış düşlerimin anahtarı sana emanet. Unutma!

SAVAŞCI

Irmağın ormanla buluştuğu yerde yavaşça kınına sürdü kılıcı. Karanlığa kulak verdi: peşinden gelen yoktu. Üstünü başını silkeledi, ellerini suda yıkayıp yürüdü. Birileri vardı kıyıdan az yukarıda, ateş başına çökmüş, silahsız on onbeş kişi. İçlerinden biri sallana sallana bir şeyler anlatıyor, bir destan söylüyor sanki. Yanlarına vardığında onlar gibi yere çömeldi, iki elini yüzüne siper edip ozanı dinledi bir süre. İyice anlamadı anlatılanı. Başa doğru sarılıyordu sanki öykü, dallanıp budaklanıyor, zor alınan bir soluk gibi geliyor her dize ona, her uyak, acı veren bir yineleme. Anımsıyordu dinlerken, unutuyor düşündükçe. Sonra kadını gördü uzakta, yamaçtaki tapınağın sütunları arasında. Ona doğru yürüdü, merdivenleri çıktı, tam karşısında durdu. Uzanıp yaralı eliyle tuttu kadını –bir rahibeydi, beyaz örtüler içinde– ve çekip tapınağın karanlığına götürdü, kutsanmış bir sevişmeye.

Sonra, çok sonra, gözlerini aradı kadının, ilk kez gördüğü o gümüş aynada. Suskunluğa doğru küçülen limanda bir bir batırdı gemilerini. Ölmeyi öğrendi.

BOĞA

Dolaşıp durdum o boynuzlu canavarın peşinde, yol düğümünden
 düğüme çatal, ılık uzak ve titrek,
 Bir yanıp bir sönüyordu, korkuyordum, kopabilirdi ip
 çözülebilirdi belimden,
 Kızıl madenler altında kalıp soğuduğunda binyıl, solduğunda
 boğa, zambaklı kız,
 Bir kılıç yürür yedi kat dibinde toprağın, bir tunç halka,
 umudun
 ucunda gergin,
 Unutmuşum az önce önünden geçtiğim duvarı, oysa kılıcın
 belleği keskin,
 Titriyor kabzası avucumda, sürüyor çift yüzlü filizinden,
 bağlantısız sözcüklerle düşünüyor,
 Bir sayfa geri geliyor ansızın, bir, bir daha, kurgusu
 anlaşılıyor öykünün, hızı akıl almaz!
 Kırılmaçlar var duvarın yüzünde, yunuslar, camgöbeği kuşlar,
 ada ay biçimi, toprağın altı üstü kül.
 Sınadıkça kendimi, sayısız kovuk çıkıyor karşıma, soluyor gül,
 yürüyorum, yürüdüğüm kadarı eksiliyor yaşamdan,
 belleğin kum yüzlü defterine işleniyor.

Sınırlarını elimle çizmiştim masalın, ayrıntılarını seçmiştim,
 depremden az önceydi:
 Adalı bir kral, bir kadın, boğanın döllediği, uzak yelkenlerin
 gölgesinde uyurlar,
 kanat takar uçardı oğlum, belki düş, belki kendi kendiyile
 yüzyüze, eridikçe mumları,
 aktıkça zaman, omuzlarından beline dizlerine, bir bulut
 devşirir eliyle, denize bakar ve ölür.

Çığlığı duyulur bugün bile, erguvan akşamlarında güzün.

KADIN

Duymadım geldiğini, dolaşmış odada çıkmış,
Aynaya bakmış, örtüyü düzeltmiş eliyle,
Bir ışıltı kalmış ardında, camlara sinmiş bir gölge
Ve boşlukta bir leke, altın gülüşünü serperek kuruttuğu.

ULAK

Çakır gözlüydü, küçük elli,
bir gül uzatır gibi uzatmıştı
tüylü yumağı, sorar gibi
bakıp durmuştu sonra, saçlarının
parıltısı bir yanıp bir sönüyordu
şamdanların ışığında, gecelerin güneşi
ağır ağır yükseliyor başının üstünde.

BENZEŞİM

Bulantı, o kekeme kılavuz...

Son tabu: sarsak bir övünçle yaralı yalnızlığımız,
sevinç dalgakıranında parça parça rüzgargülleri.

Uyumlu bir beşlide aramak kendini;
günbegün, taşkıranların uğultusunda.

Ateşin ilmikleri geçerken bir bir boynuna,
tütün çiğnemek, mıknatıslı damlarda uyumak.

Pul saçlı kaptanların kısıkvrak dolaplarında,
sarhoş kilitler, güdük fırtına demirleri,

püsküllü öyküler, iki yanı keskin fener dipleri,
mendirekler, en gizli parakete.

Bir dua gibi birikir ürkek yataklarda.
Hasret bu, ya da bozgun! Benzeşim nerde?

UYKU

Beyazlık içimdeydi,
arı gölgesinde güneşin
çekilen perde, kanat
çırpması yüreğin,
sevinçle kapanan yara.
Bir yay gibi gerilir usulca üstüme
dumanı üflerken tek solukta
oyuncak uyku.
Yapayalnız, içime çektiğim.

SON KEHANET

*"Söyleyin Krala" demiş Sibylla,
 "Devrildi yerlere güzel bezekli avlu.
 Ne çatısı kaldı Phoibos'un, ne defne ağacı,
 ne de konuşan pınar. Su bile sustu,
 o geveze su bile!.." Susmuş
 dinlemiş önce Iulianus, dönme
 İmparator, sonra da seslenmiş
 kehaneti okuyan rahibe:
 "Bir fal değil bu, bir saptama,
 bir yakınma daha çok,
 ya da başka türden bir bilgi.
 Madem ne söyler ne de gizler kahini
 Delphoi'deki tanrının, yalnızca imler
 demiş Efesli bilge,
 bir işaret olmalı bu aktardığın,
 yorum bekleyen bir belirti.
 Hem kim söylerse söylesin,
 her söz bir kehanet değil midir
 duymayı bilene? En uzak
 bugünden yarına, geceye ışık veren,
 rasgele, orada burada
 söylediğimiz sözler değil midir!"*

YALI

Martının ansızın tutuşup kül olduğu saatte, eski, kara bir mavna geçiyor beyaz yalının önünden. Kuşun cıglığına bulanmış, tutarsız sözcükler beliriyor suda. İslı vapur düdüğü, rıhtımın taşlarında parıldıyor. Her gülüşte kendini bulan ayna bükölüp uzuyor, aşılıyor üstümüzden. İkinci katın, kepengi açık penceresinden bir kız, beyaz bir gecelik birdenbire. Birdenbire duran akıntı, havada donan yaprak, çıtırtıyla kırılan dal, tanıdık bakışı çekip gidenin, uzak çocukluğumun silik dörtgeninde.

ELDİVEN

Işık –en eski belleğimiz– ölümler ülkesinden dönüp balıklı denize düştüğünde, sıyrılır çocuksu direncinden, tutunur acemi elleriyle günün küpeşesine.

Yapay dölleme sözcükleri bunlar, bir simyacının biriktirdiği ağzı lehimli kutular. Sonsuza dek sürmez bu suskunluk, biliyorum, gizlemek olanaksız. Güvercin ve yılan, her zaman görürler alacakaranlıkta ölen kenti. Oyun hep en çirkin eldivenini giyer.

KRAL

Bahtsız bir kraldı. Buhur, misk kokar elleri, tahtında altın saçlı kedilerle oturur. Boş kaldı mı yay çeker göğē, kuşdili bilmez, gümüş kupadan şarap içer, erguvanlar içinde uyur. Yarım ay, dalgalar, sonsuzluk ve bulut avlar kimi zaman. Kimi zaman baş eğip dinler kör bir yengecin karanlığa doğru baktığı kahve falını. Odalara kapanıp ağlar.

KAR

Elini avucuna bırak buzul dudaklı zamanın, pencereni ör,
yüzünü taşlara yasla.

Duyabilirsin belki ısıdığını masada, ekmeğin ve şafağın.
Yeniden atar belki kıvılcımların yüreği, yürür senin de
üstüne yeniden, akşamı kemiren bulut, nedensiz kuşların
sevinci kar.

YOKUŞ

Bir güz denizidir yalnızlık
Sarı yapraklarla çizilir düşte
Unutulur hep ve şaşırtır yeniden
Körlerin ıslık çaldığı yokuşta

BAHÇEDE

Göğün mavisinden
güllerin kızılına akan örümcek ağı
hergün'e bağlıyor bugün'ü
hiç değişmeyen
ama hızla yenilenen bir imgede.

Bellek kıpır kıpır.

Bahçeyi sulamak bir çözüm olabilir,
örümceğin bilmeden yarattığı
sarsıntıyı dönüştürmek için yeniden
o eski dinginliğe.

ŞİİR

Çarıklarını kapıda çıkarıp
odaya giren köylü gibi
düşünceyi eşikte bırakıp
yalınayak basmak
ipek halısına sözün

TAŞ

Solak bir aynadan geri dönen yüzüm:
arabı sessizliğin ve buluşmanın,
çıkamaz sokakta, boşluğunda
lekesiz bir buluta asılı kapının.
Taşın korktuğu belli, ayak ayak üstüne
atışından, gülüşünden, kıpırtısız duruşundan.
Yıkıp talan etmişler avluyu, o bastonlu
uzun adam, dikilmiş kıyısına yarının,
dünü gözlüyor bugüne bakan pencereden.
Susup dinliyoruz, yaklaşan akşamı çalıyor
uzaktan uzağa, gökyakut çanları sessizliğin.

KALIT

Tüm boşluklarda çalan
saati ateşin, savaş dölü bakır,
durgunluklar, sağır yüzüm,
kaçamak bir bakış, ellerim,
çocukluğum.

AKŞAM

Durgun
denize dönüktü
aynası sessizliğin

Güneş
bakır tepsi gibi düz
varla yok arası
ikiz.

ÜÇER

Yağmur dinmemiş
mürekkep ıslak daha
defterde güneş

Eski konaktan
sırı dökülmüş ayna
birikmiş yüzler

Sokak karanlık
ışıklı tek pencere
yüzün içimde

Vapur düdüğü
kepenk manolya güneş
ürperen perde

Adı kalır mı
ölünün döndüğünde
som sessizliğe

Denizin sesi
düş rengi kabuklarda
uzakta dağlar

Sel gibi yağmur
camlarda Arap kızı
altın çocukluk

Mektubu yırttım
çiçekleri suladım
sabırsız dalgın

Kar mı sızıyor
göğün memelerinden
aynalar beyaz

Denizle güneş
ozanın sonsuzluğu
ıpissız yokuş

Değince taşa
arınır ılık, beyaz
sessizliğinden

Baharı buldum
bu sabah pencerede
unutmuş muydum

KOVUKTAKİLER

*Uykudaydılar ama uyanık sanırdın görsen
Bir sağa bir sola döndürürdük bedenlerini usulca
Köpekleri kovuğun ağızına uzanmış yatar
Kim olduklarını bilsen yüreğin dayanmaz kaçardın.*

Kuran, Kehf Suresi 18

I. YEMLİHA

Bir yaz ölümü gibi seçtim bu uçsuz bucaksız
uykuyu kendime, sonra ötekilere sundum,
kuran bendim çünkü bu oyunu, yürüdüm
ve aştım o güne dek hiç aşmadığım tepeyi,

bir sığınak arıyordum gecenin içinde
bir kovuk, rahim benzeri sıcak ve ıssız
bir ocak, bir sessizlik dilimi boşlukta
ve konaktan çıkarken cebime gizlice

attığım anahtar, açmalıydı uykuda
karşıma çıkacak o çok eski kapıyı.
Can dostlarım, kapıyı bekleyen köpek,
direnc mi, öfke mi, erinç mi bilmem,

kim bilebilir, bağlar bizi sınırsız birbirimize
şimdi, usulca yapraklanırken dışarıda zaman,
uyuruz, ayrı ve birlikte, deliksiz bir elekten
gecenin mavi altın tozları serpilir üstümüze.

II. MEKSELİNA

Gece soğuk, gece ıssız, gece bencil,
bilirim, kılıcın ve yayın tozundan doğar
sarı yıldız, sabaha karşı mermer burçta.

Gece sarp, gece kapalı, gece çiğ,
ay kırıktan fırlamış okun hışırtısıyla batar,
gümüş kupa gibi silinir gider gökte.

Gece ipek, gece bitkin, gece kurt,
yolları bekler, bana ve kendine yabancı,
uykuda, gerisini çıkaramadığım bir hecede.

III. MESLİNA

Yanlış duymuşlar adımı besbelli
yanlış yazmışlar yazıta ve kitaba
bir hece eksik iki harf fazla,
bakmıyorum bu yüzden
çağırdıklarında, çıkmıyorum
kovuğun önüne, korkmuyorum.
Ben değilim ki uykuda
çağırılan, kırbaçlanan,
onların yerine
haça çivilenip ölen.
Bana ne!
Dağlar çiçek açarmış bu mevsim,
ceylanlar gezermiş kırdan.
Unuttum, aldırmıyorum.

IV. MERNUŞ

Yaşam bir ceylandı,
kısılan lambayla soldu
yitip gitti duvarda.

Yaşam bir suydu,
dağdan kente taşıdığım
dipsiz testilere aktı.

Yaşam bir yazı,
kargacık burgacık,
eski defterlerde.

V. TEBERNUŞ

Konuş benimle diyor limandaki orospunun sıcak ağzı,
kopup çok eski bir düştten geliyor kağıdıma defterime.
Bir gölgeyi sarar gibi sarıyorum bedenini, kovuğuma
çekiyorum, ısıriyorum. Bir alev kayıp geçiyor sırtımdan,
aşağılara iniyor. Lekesiz beyazlığı arıyor karanlıkta başına
buyruk elim. Issız bir koydan gecenin denizine girer gibi
giriyorum, yakamoza kesiyor karanlık sular. Seviş benimle,
seviş ki uzasın tüylerim, saçım sakalım, tırnaklarım.
Dağılsın ölümün uykusu üstümden, ışınsın güneşinle
yorgun, ıpıslak döşeklerim.

VI. SAZNUŞ

Bir resimde yaratıldık yeniden,
 direk, kalem kürek, döşek, seren,
 ince kamışla ağır ağır
 gecenin isini düşürdü yazıcı
 ak kağıt üstüne, buluştuk
 vav, nun, lamelif, se
 incecik bir tılsımda
 ve asıldık duvarına kovuğun
 sakınmak için gemileri açıkta
 yelin ve denizin öfkesinden.
 Işırız şimdi yandıkça kandil,
 ürperir cam, varak çerçeve,
 bakarız solmuş bir levhadan
 düne, bugüne,
 bize ve ötekilere.

Madem ki unutulmuşuz,
 kimse ayıramaz bizi sizden
 uykuda, hiçbirimizden.

VII. KAFETTATAYUŞ

Son ben girdim kovuğa, ben
 örttüm üstünü kardeşlerimin,
 köpeği okşadım, mumu üfledim.
 Biraz oturdum sonra karanlıkta,
 bir cıgara yaktım, boşluğa baktım
 uzun uzun, boşuna, anlamadan.
 Bir bir gitti yanımdan ötekiler
 soluk alışları hafifledi, zaman
 daha yavaş akıyor sanki artık
 ve az ötede beni bekleyen uykuda
 çok yaşlı bir dölüt yalnızlığı biçiliyor
 yorgun bedenime, kararsız ruhuma.
 Bir gün uyanırsız, umarım, bu zifir
 karanlıktan yeniden çıkarız güneşe
 bakarız fırtına dinmiş, bitmiş
 baskı, soygun, sömürü, işkence
 ve çıkar tanıyan biri pazarda,
 o çiftanlamalı yüzü, bir parça ekmek
 almak için uzattığımız sikkede.

VIII. KITMİR

Üç yüz dokuz yıl bekledim bu kovuğu
 üç yüz dokuz yıl, ayak ayak üstünde
 girişe doğru uzanmış; güneş sabah sağdan
 doğar, değmez uyurlara, soldan batar,
 serinlikte yatarlar öyle, melekler
 ara sıra girer çıkar, bedenleri sağa
 sola döndürür karanlıkta, uyurlar.
 Bense bir havlama duyarım düşümde,
 bir çayır, başka köpekler,
 uyanırım yeniden dalmak için
 karanlığa, bilirim bu öykü hep
 sondan başa akar, havlarım
 sesim çıkmaz, duyurmak için içimde
 bir örümceğin ördüğü ıssızlığı
 uzaktan, karşı yamaçtan geçip giden birine.

Bilir misin, köpekler de karanlıktan korkar!

Etel Adnan

Sitt Marie-Rose

Giorgio Agamben

Açıklık-İnsan ve Hayvan

Sabahattin Ali

Hep Genç Kalacağım

Kamyon - Seçme Şiirler

Şavkar Altinel

Tepedeki Yabancı

Philippe Aries ve Georges Dubby

Özel Hayatın Tarihi 4

Pierre Assouline

Rosebud Biyografi Parçacıkları

Kate Atkinson

Suç Dosyaları

Ünal Aytür

Henry James ve Roman Sanatı

David Baldacci

Koleksiyoncular

Selçuk Baran

Bütün Öyküler

Roland Barthes

Bir Deneme Bir Ders: Eiffel Kulesi ve

Açılış Dersi

Bahadır Baruter

Ruhaltı

Ufuk Batum

Anadolu'da İz Sürmek

Andrey Bely

Gümüş Güvercin

Vüs'at O. Bener

Havva

İlhan Berk

Bir Yeryüzü Tanığı

Semiha Berksoy

Nâzım Hikmet ve "Tosca"sı

Ernst Breisach

Tarihyazını

Daniel Bourdon

Sıradan Bir Ölümlü

İlan Buruma ve Avishai Margalit

Garbiyatçılık - Düşmanların Gözünde Batı

Michel Butor

Sıra Dışı Öykü

Italo Calvino

Klasikleri Niçin Okumalı?

San Giovanni Yolu

Kum Koleksiyonu

Yeni Bir Sayfa

Dere Tepe Ters

İkiye Bölünen Vikont

Ağaca Tüneyen Baron

Varolmayan Şövalye

Edip Cansever

Şiiri Şiirle Ölçmek

Öncesi de Kalır

Hélène Cixous

Rüya Dedim Sana

Alain Corbin, Jean-Jacques Courtine,

Georges Vigarello (haz.)

Bedenin Tarihi -1 / Rönesans'tan

Aydınlanma'ya

Le Corbusier

Atina Anlaşması

Julio Cortázar

Son Raunt

Levent Çalikoğlu (haz.)

Çağdaş Sanat Konuşmaları 3

Aysegül Çelik

Şehper, Dehlizdeki Kuş

Fazıl Hüsnü Dağlarca

İçeri Sait Faik

Arka Üstü

Bütün Şiirleri 1 (delta)

Dağ Uykusu

Orhan Duru

Küp

Tuncer Erdem

İstanbul Zamanın Suya İzi

B. Nihan Eren

Yavaş

Mehmet Erte

Bakışın Kirlendiği Ayna

İsmail Ertürk

Perdeli Düşünceler

Max Frisch

Günlükler 1946-1949

Günlükler 1966-1971

Jean-Louis Fournier

Asla Kimseyi Öldürmedi Benim Babam

Nereye Gidiyoruz Baba?

Füruzan

Yaz Geldi-Seçme Öyküler

John Lewis Gaddis

Soğuk Savaş - Pazarlıklar, Casuslar,

Yalanlar, Gerçek

Kaya Genç

Macera

Thomas Glavinic

Kameralı Katil

John Gray

Saman Köpekler

Timothy E. Gregory

Bizans Tarihi

Kobakizade İsmail Hakkı

Bir Mübadilin Hatıraları

Selahattin Hilav

Entelektüeller ve Eylem

Felsefe El Kitabı

Abdülhak Şinasi Hisar

Kitaplar ve Muharrirler-1

Kitaplar ve Muharrirler-2

Mary Işın

Gülbeşeker - Türk Tatlıları Tarihi

Kazuo Ishiguro

Avunamayanlar

Robert Irwin

Oryantalistler ve Düşmanları

Rabin Jahnbegloo

Isaiah Berlin'le Konuşmalar

Tony Judt

Savaş Sonrası

Kâzım Karabekir

İttihat ve Terakki Cemiyeti 1896-1909

Gül Karabuda

Çiy Düştü Gül Üşüdü

Feyyaz Kayacan

Çocuktaki Bahçe

Uğur Kökten

12 Mart Günleri (1971-1974) Karşı-Günlük

Hasan Kuruyazıcı (haz.)

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Bir Mimar:

Arif Hikmet Koyunoğlu

Amin Maalouf

Çivisi Çıkış Dünya-

Uygarlıklarımız Tükendiğinde

Cyril Mango

Bizans Yeni Roma İmparatorluğu

Alberto Manguel

Geceleyin Kütüphane

Jon McGregor

Başlamanın Binbir Yolu

Martin O'Brien

Jacquot , Melek ve Katil

Filiz Özdem

Düş Hırkası

Mahir Öztaş

Koparıldığımız Topraklar

Cesare Pavese

Şiirler

Catherine Pinguet

İstanbul'un Köpekleri

Paul Ricoeur

Çeviri Üzerine

Oktay Rifat

Bay Lear

Bir Aşka Vuran Güneş

Yağmur Sıkıntısı - Toplu Oyunlar

Şiir Konuşması

Serdar Rifat

Kitapların Şenlik Ateşi

Rainer Maria Rilke

Dua Saatleri Kitabı

Michel Rocard

Avrupa Birliği Yolunda Türkiye'ye Evet

Luan Starova

Kül Kalesi (Siciller)

Önay Sözer

Sonradan Yaşamak

Kâmurân Şipal

Gece Lambalarının Işığında-Toplu Öyküler

Faruk Şüyük

Fürûzan Diye Bir Öykü

Menekşe Toprak

Hangi Dildedir Aşk

David Trend

Medyada Şiddet Efsanesi

Güven Turan

Zemberek

Orçun Türkay

Zavallı

Derin Türkömer

Avcı Prenses - Zeyneb Halim ile Sohbetler

Tomris Uyar

Metal Yorgunluğu-Seçme Öyküler

Turgut Uyar

Korkulu Ustalık

Kennet White

Mavi Yol

Marina Yaguello

Hayali Diller - Söylenceler, Ütopyalar,

Fantazmalar, Kuruntular ve Dilsel Kurgular

Murat Yalçın

Kesik Hava

Eyüp Yaşar

Eşyanın Tabiatı

Marguerite Yourcenar

Rüya ve Kader

